

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-03-12

Vår referens

Rebecca Palm

Utredningssekreterare

rebecca.palm2@malmo.se

Revidering av Program för den nationella minoriteten tornedalingar; nu fråga om remiss ÖFN-2026-5

Sammanfattning

Malmö stad har sedan 2016 särskilda program för de nationella minoriteterna sverigefinnar, judar, samer och tornedalingar. Programmen ska ses över i slutet av varje mandatperiod för att se om det finns behov att revidering.

Detta ärende avser revidering av Program för den nationella minoriteten tornedalingar.

Syftet med programmet är att förtydliga Malmö stads inriktningar för arbetet med den tornedalska minoritetens rättigheter och det nationella minoritetsspråket meänkieli utifrån rådande lagstiftning gällande nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Förslaget till reviderat Program för den nationella minoriteten tornedalingar innehåller sju inriktningsmål.

Förvaltningen delar programmets intentioner, men ser också potential att ytterligare stärka arbetet med de nationella minoriteterna.

Förvaltningen föreslår nämnden godkänna förslag till yttrande och skickar det till kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

1. Överförmyndarnämnden godkänner yttrandet avseende *Revidering av Program för den nationella minoriteten tornedalingar; nu fråga om remiss*; enligt förvaltningens förslag.
2. Överförmyndarnämnden skickar yttrandet till kommunstyrelsen.
3. Överförmyndarnämnden justerar paragrafen omedelbart.

Beslutsunderlag

- Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter
- Remissversion förslag på reviderat program för den nationella minoriteten tornedalingar
- G-Tjänsteskrivelse - Revidering av Program för den nationella minoriteten tornedalingar; nu fråga om remiss

Beslutsplanering

Presidieberedning överförmyndarnämnden 2026-03-18

Överförmyndarnämnden 2026-03-30

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Utifrån Sveriges minoritetslagstiftning (2009:724) ska alla kommuner anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete. Arbetet med nationella minoriteter och nationella minoritetsspråk är en del av Malmö stads arbete med mänskliga rättigheter.

Sedan 2016 har Malmö stad särskilda program för de nationella minoriteterna sverigefinnar, judar, samer och tornedalingar (STK-2015-1378) i syfte att komplettera Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter.

För den nationella minoriteten romer finns i stället en handlingsplan.

Programmen ska enligt beslut i kommunfullmäktige (STK-2019-1013) ses över i slutet av varje mandatperiod för att se om det finns behov att revidering.

Under hösten 2024 och 2025 har stadskontoret genomfört en översyn av programmen för de nationella minoriteterna. Under processen har samråd hållits med Malmöbor som tillhör dessa nationella minoriteter.

Detta ärende avser revidering av Program för den nationella minoriteten tornedalingar.

Syftet med programmet är att förtydliga Malmö stads inriktningar för arbetet med den tornedalska minoritetens rättigheter och det nationella minoritetsspråket meänkieli utifrån rådande lagstiftning gällande nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Stadskontorets förslag till revideringar har gjorts utifrån stadskontorets bedömningar samt de synpunkter och förslag som framkom under det samråd som hölls med meänkielitalande och tornedalska Malmöbor.

Förslaget till reviderat Program för den nationella minoriteten tornedalingar innehåller följande sju inriktningsmål:

1. Den nationella minoriteten tornedalingar ska informeras om sina rättigheter
2. Malmöbors kunskap om den tornedalska minoriteten och dess rättigheter ska höjas
3. Kommunanställdas kunskap om den tornedalska minoriteten och dess rättigheter ska höjas
4. Möjligheter för den tornedalska minoriteten att behålla och utveckla sin kultur i Sverige ska främjas
5. Barns och ungas möjligheter till utveckling av kulturell identitet ska beaktas
6. Utveckling och användning av meänkieli ska möjliggöras
7. Tillgång till äldreomsorg på meänkieli ska vid efterfrågan möjliggöras

I yttrandet ombeds överförmyndarnämnden särskilt kommentera stadskontorets utkast till reviderat program utifrån följande remissfrågor:

1. Har er nämnd några övergripande synpunkter på innehållet i det förslagna programmet för den nationella minoriteten tornedalingar och nationella minoritetsspråket meänkieli?
2. Vilka möjligheter och utmaningar ser er nämnd med de ändringar som gjorts i föreslaget program?

Förvaltningens överväganden

- 1. Har er nämnd några övergripande synpunkter på innehållet i det förslagna programmet för den nationella minoriteten tornedalingar och nationella minoritetsspråket meänkieli?**

Förvaltningen bedömer att programmet stämmer överens med de vägledande principerna i Policy för mänskliga rättigheter.

Förvaltningen ser att den tornedalska gruppen har gjorts delaktiga i översynen av programmet som ligger till grund för den föreslagna revideringen. Av vad som framgår i underlaget har de synpunkter som inkommit från samrådet med den tornedalska gruppen även tagits i beaktande i utformningen av förslaget på reviderat program.

Det saknas i dagsläget en övergripande struktur för samordning av förvaltningarnas arbete med den nationella minoriteten tornedalingar, liksom för samer, sverigefinnar och judar. Förvaltningen efterfrågar därför stöd från stadskontoret kring hur förvaltningarna förväntas bidra i arbetet.

Förvaltningen hade vidare önskat att det tillkom stadsgemensam expertis och rådgivning, som förvaltningarna kan använda sig av som stöd i arbetet på samma sätt som det idag finns gällande den romska minoriteten.

Förvaltningen är idag inte involverad i stadens samråd med målgruppen tornedalingar, och skulle med fördel delta i planering och genomförande av dessa för att möjliggöra dialog med målgruppen.

Avseende programmets beskrivning av tornedalingarna och deras historia efterfrågar förvaltningen en kompletterande beskrivning av gruppens nuvarande situation i Malmö.

Det skulle, enligt förvaltningen, öka förståelsen för gruppens förutsättningar och utmaningar i den lokala kontexten, samt underlätta bedömningen av hur målsättningarna svarar mot de faktiska förutsättningar, utmaningar och behov tornedalingarna i Malmö har.

Förvaltningen ser behov av konkreta mål och aktiviteter kopplat till programmets inriktningsmål samt stöd och vägledning för hur arbetet ska genomföras, i likhet med stadens handlingsplan för den nationella minoriteten romer.

Konkreta mål och aktiviteter i programmet skulle, enligt förvaltningens bedömning, kunna stärka arbetet med den tornedalska minoriteten. Genomförs det för samtliga program för de nationella minoriteterna skulle det även bidra till ett mer jämlikt, kvalitativt och likvärdigt arbete med samtliga fem nationella minoriteter.

Förvaltningen ser att den översyn som gjorts inför revideringen av programmet saknar en uppföljning av vilka effekter arbetet med programmet har lett till. Att det inte framgår ifall programmet i nuvarande form har bidragit till att nå programmets målsättningar gör det svårare att bedöma i vilken utsträckning de förändringar som gjorts i revideringen är ändamålsenliga.

2. Vilka möjligheter och utmaningar ser er nämnd med de ändringar som gjorts i föreslaget program?

Förvaltningen välkomnar inriktningsmålet gällande att medarbetares kunskap om den tornedalska minoriteten och dess rättigheter enligt lagen ska höjas.

Förvaltningen ser behov av ekonomiska resurser för att förvaltningens medarbetare ska ha möjlighet att ta del av kunskapshöjande insatser.

Ansvariga

Daniel Mattsson Enhetschef

Rebecca Bichis Avdelningschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef